

УДК 614.27.658.843 : 001.8

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІКАРСЬКОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІЛЬГОВОГО КОНТИНГЕНТУ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ПРОМИСЛОВОГО РЕГІОНУ

О.П.Гудзенко, В.М.Толочко, О.І.Тихонов

Національна фармацевтична академія України

Останніми роками змінилися умови лікарського забезпечення населення. Вони більше наблизились до ринкових умов і потребують певної адаптації. В повній мірі це торкається промислових регіонів з урахуванням їх специфіки, пов'язаної з особливостями екології, і на цій основі — високим рівнем захворюваності населення, в тому числі серед його пільгової частини.

В сучасному стані вітчизняного фармацевтичного ринку, існують різні напрямки покращення лікарського забезпечення пільгового контингенту населення, але всі вони обертаються навколо доступності ліків та наявності фінансів для їх придбання [1]. Ця проблема обумовила напрямки наших досліджень.

Встановлено, що в останні 3 роки реалізація лікарських засобів населенню промислових регіонів зросла в 3,2 рази. За таких темпів нарощування обсягу товарообігу є можливість для зниження торговельної націнки на ліки без обмеження рівня рентабельності. Це зниження частково компенсувалось за рахунок прискорення обігу товарних запасів.

Наприклад, якщо в Луганському регіоні у 1995 році обертання товарного запасу досягало 82 днів, у 1997 році — 53 дні, то тепер — на рівні 48 днів. Одночасно знижується рівень видатків з 31% товарообігу у 1995 році до 25,1% у 1998 році і зараз знаходиться на рівні 25%. Але кінцевим результатом діяльності аптечної мережі все ж таки є рівень рентабельності, яка за таких умов досягає критичного рівня. Тому в промисловому регіоні використовувати тільки такий напрямок впливу на рівень доступності лікарського забезпечення населення можливо до певного часу, бо виникає тенденція зниження показника рентабельності. Тобто, цей напрямок має певні обмеження і необхідно шукати інші.

Дослідження показали, що додатковим напрямком удосконалення доцільно розглядати організаційно-економічні аспекти, які базуються на науковому обґрунтуванні стандартів (формулярів)

лікарського забезпечення пільгового контингенту населення.

З цією метою нами створений алгоритм виконання такого наукового завдання шляхом послідовного вирішення конкретних завдань. На першому етапі нами досліджені діючі законодавчі та нормативні документи, що регламентують поняття “пільговий контингент населення” з точки зору потреби їх в лікарському забезпеченні. Далі окремо досліджувалась кожна категорія цього контингенту з метою встановлення середньорічної тривалості лікування по кожному виду захворювань та усередненого переліку лікарських засобів, їх потреби для лікування цих захворювань. Отримані результати підлягали контролю на репрезентативність і тільки після цього використовувались для складання такого стандарту. На заключному етапі, враховуючи ціноутворення на ліки, що увійшли до середньорічної номенклатури для лікування конкретної хвороби по кожній категорії пільгових хворих, розраховували фінансові витрати на забезпечення стандартів лікування. Окремо розглядалась інсулінозалежна категорія пільгових хворих.

Таким чином, результати отриманих наукових досліджень дозволяють окреслити декілька напрямків удосконалення лікарського забезпечення пільгового контингенту населення в умовах промислового регіону: мати постійний перелік необхідних лікарських засобів, який постійно переглядається у залежності від змін на фармацевтичному ринку та появи нових препаратів; орієнтуватись максимально на лікарські засоби вітчизняного виробництва, як більш доступні за ціною; формувати фінансову потребу регіону для забезпечення таких хворих; здійснювати контроль за цільовим використанням фінансів для пільгових категорій населення.

Окрім вищезначених напрямків удосконалення, нами розглядається ще один — розробка і створення вітчизняних лікарських засобів на рівні регіону для пільгового контингенту населення, що є предметом наших подальших досліджень [2, 3, 4, 5].

ЛІТЕРАТУРА

1. Мінсер О., Пономаренко М, Загорій В. та ін. // Ліки України. — 2001. — №6. — С. 18-19.
2. Гудзенко А.П. // Фармац. журн. — 2000. — №2. — С. 41-43.
3. Гудзенко О.П. // Ліки і здоров'я. — 2000. — №18. — С. 12.
4. Тихонов О.І., Гудзенко О.П., Орловецька Н.Ф. та ін. // Вісник фармації. — 2000. — №3. — С. 45-49.
5. Тихонов О.І., Гудзенко О.П., Орловецька Н.Ф. та ін. // Вісник фармації. — 2000. — №4. — С. 18-20.